

politisagsområdet. Spørgsmålet om den nærmere udformning af kriterier for domsmænds medvirken i sager om bødestraf er behandlet i betænkning nr. 994/1983, side 47ff.

Som det fremgår heraf, er det næppe muligt at formulere et generelt kriterium, der klart kan angive området for bødesager, i hvilke domsmænd bør medvirke. Et *flertal* i retsplejerådet foreslår derfor, at der gennemføres en ordning, hvorefter domsmænd skal medvirke ved behandlingen af politisager, såfremt sagen af retten skønnes at være af *særlig indgribende betydning for den tiltalte eller af særlig offentlig interesse*. Flertallet har bl.a. tillagt det vægt, at ordningen med udskillelse af sager til domsmændsbehandling efter rettens bestemmelse alene omfatter et begrænset område af straffesagerne, og at de sager, som ordningen berører, tilhører den mindre alvorlige del af straffesagerne, som efter de gældende regler behandles uden deltagelse af domsmænd.

Et *mindretal* (anklagemyndighedens repræsentant) finder, at udvidelsen af domsmændsordningen til visse politisager af hensyn til ønsket om at opnå en klar og entydig kompetenceregulering bør begrænses til at omfatte sager, hvor der er spørgsmål om frihedsstraf, samt sager om rettigheidsfrakendelse.

Justitsministeriet er enig i, at anvendelsesområdet for domsmænd bør udvides til at omfatte de mere betydningsfulde politisager, og kan tiltræde flertalsudtalelserne og flertalsforslagene i retsplejerådets betænkning.

Justitsministeriet kan således også tiltræde, at retten bør være afskåret fra at idømme højere straf end bøde i tilfælde, hvor sagen, uanset at domsmændsbehandling er foreskrevet i loven, er behandlet uden medvirken af domsmænd. Det vil være en følge af de foreslåede nye kompetenceregler vedrørende domsmænds medvirken, at frihedsstraf ikke kan idømmes i de nævnte tilfælde, og justitsministeriet har derfor fundet det overflødig i lovforslaget at medtage de i betænkningen (lovudkastets nr. 6 og 7) foreslåede udtrykkelige regler herom.

Om betydningen i praksis af den foreslåede udvidelse af domsmændsordningen henvises til betænkning nr. 994/1983, side 43f. Som det fremgår heraf, vil forslaget f.eks. betyde, at domsmænd i fremtiden vil skulle medvirke i et betydeligt antal sager om overtrædelse af loven om euforiserende stoffer samt i visse sager om overtrædelse af civilforsvarsloven, kildeskatteloven, skattekontrolloven, merværdiafgiftsloven, miljøloven og dyreværnsloven. Inden for straffelovens område vil ordningen

med deltagelse af domsmænd i politisager, hvori der kan påregnes anvendelse af frihedsstraf, bl.a. kunne få betydning i sager om overtrædelse af straffelovens § 265 (fredskrænkelser) og § 266 (trusler på livet).

2.4. Retsplejerådet har overvejet, hvorvidt der i forbindelse med gennemførelsen af de ovennævnte forslag bør søges gennemført en ordning, hvorefter domsmænd i fremtiden kun skal deltage i afgørelsen af *sager om spirituskørsel efter færdselslovens § 53*, hvis der er spørgsmål om frihedsstraf. Sager om spirituskørsel giver på grund af blodprøvebeviset sjældent anledning til bevisproblemer. Endvidere afgøres både strafudmålingen og frakendelsesspørgsmålet på dette område efter nøje fastlagte retningslinier i praksis. Om retsplejerådets overvejelser vedrørende spørgsmålet henvises til betænkning nr. 994/1983, side 54ff.

Der er i retsplejerådet enighed om, at det vil være rimeligt og forsvarligt at gennemføre en sådan ændring. Under hensyn til at spørgsmålet om at afskaffe eller begrænse domsmændsdeltagelsen i sager om spirituskørsel tidligere flere gange har været behandlet i folketinget, der imidlertid har forkastet forslag herom, og at retsplejerådets hovedopgave har været at overveje mulighederne for en udvidelse af domsmændsinstitutionens område, har rådet imidlertid undladt at stille forslag om en sådan ændring med hensyn til byretternes sammensætning i sager om spirituskørsel. Rådet foreslår dog, at reglerne om *landsretternes sammensætning i sager om spirituskørsel* ændres, således at domsmænd ikke skal deltage i afgørelsen af ankesager, som udelukkende vedrører strafudmålingen eller fastsættelsen af frakendelsestidens længde.

Efter justitsministeriets opfattelse vil det på baggrund af den udvidede anvendelse af domsmænd på andre områder, som foreslås på baggrund af retsplejerådets samlede overvejelser vedrørende den fremtidige udformning af domsmændsordningen, være hensigtsmæssigt nærmere at drøfte spørgsmålet om gennemførelse af en ændring af reglerne om medvirken af domsmænd i sager om spirituskørsel. Justitsministeriet har imidlertid fundet det rigtigst i lovforslaget at opretholde den gældende særlige ordning i færdselslovens § 119, stk. 3, om domsmænds deltagelse i sager vedrørende spirituskørsel, hvori der er spørgsmål om ubetinget frakendelse af førerretten. Lovforslaget medtager dog den af retsplejerådet foreslåede begrænsede ændring vedrørende landsretternes sammensætning i sager om spirituskørsel.